

Az emberi erőforrások minisztere

...../2015. (.....)

EMMI rendelete

az egészségügyi kártevőirtó szerekkel, valamint gázosítószerekkel végzett tevékenység szabályairól

A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény 34. § (4) bekezdés a) pont ac) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 48. § 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1.

Általános rendelkezések

1.§

E rendelet hatálya a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról szóló, 2012. május 22-i 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet által szabályozott egészségügyi kártevőirtószernek, valamint gázosítószernek minősülő készítményeket forgalmazó és felhasználó természetes és jogi személyekre, továbbá a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre terjed ki.

2. §

E rendelet alkalmazásában:

- a) *I. forgalmi kategóriájú irtószer*: a biocid termékek engedélyezésének és forgalomba hozatalának egyes szabályairól szóló kormányrendelet szerint I. forgalmazási kategóriába tartozó irtószer,
- b) *II. forgalmi kategóriájú irtószer*: a biocid termékek engedélyezésének és forgalomba hozatalának egyes szabályairól szóló kormányrendelet szerint II. forgalmazási kategóriába tartozó irtószer,
- c) *III. forgalmi kategóriájú irtószer*: a biocid termékek engedélyezésének és forgalomba hozatalának egyes szabályairól szóló kormányrendelet szerint III. forgalmazási kategóriába tartozó irtószer,
- d) *behatási idő*: az az időtartam, amely alatt a gázosítószer kifejti biológiai hatását,
- e) *egészségügyi kártevők*: a fertőző betegségek és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló miniszteri rendelet szerinti egészségügyi kártevők,
- f) *felhasználó*: az irtószert alkalmazó természetes vagy jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet,
- g) *főszellőztetés*: a gázosítószer fő tömegének kijuttatása a gáztérből,
- h) *gázhatás*: behatási idő a gázképzéssel együtt,

- i) *gázképzés*: a gázosítószer rendeltetésszerű felhasználása,
- j) *gázmester*: az egészségügyi kártevőirtó tevékenységről és az egészségügyi kártevőirtó tevékenység engedélyezésének részletes szabályairól szóló 2/2010. (I. 26.) EüM rendelet 1. § (3) bekezdés a) pontja szerinti szakképesítéssel rendelkező személy,
- k) *gázosítás*: gázhatás és szellőztetés együtt,
- l) *gázosítószer*: az 528/2012/EU rendelet szerinti károsító szervezetek elleni védekezésre szolgáló légnemű halmazállapotú vegyi anyag, illetve gáz előállítására szolgáló alapanyag, gázképző anyag, valamint gázképzésre szolgáló készítmény,
- m) *gáztér*: olyan légtér, amely gázképzésre a behatási idő tartamára alkalmassá tehető, vagyis résmentesen szigetelhető, a gázhatás után pedig szellőztetéssel annak használatba való átadásáig biztonságossá, az embert és a környezetet nem veszélyeztetővé tehető,
- n) *irtószer*: minden olyan biocid hatóanyag és termék, amely egészségügyi kártevőirtásra, illetve védekezésre szolgál,
- o) *készítmény*: kereskedelmi névvel ellátott, a felhasználás és forgalmazás céljára alkalmas módon kialakított szerforma,
- p) *szakképzett személy*: az egészségügyi kártevőirtó tevékenységről és az egészségügyi kártevőirtó tevékenység engedélyezésének részletes szabályairól szóló 2/2010. (I. 26.) EüM rendelet 1. § (3) bekezdés b) pontja szerinti egészségügyi kártevőirtási tevékenységre jogosító szakképesítéssel rendelkező személy,
- q) *szellőztetés*: a főszellőztetés és utószellőztetés együtt,
- r) *szolgáltató*: az egészségügyi kártevőirtó tevékenységről és az egészségügyi kártevőirtó tevékenység engedélyezésének részletes szabályairól szóló 2/2010. (I. 26.) EüM rendelet 1. § (3) alapján egészségügyi kártevőirtást végző természetes személy, jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet;
- s) *utószellőztetés*: a főszellőztetést követően a még gáztérben maradt gázosítószer teljes eltávolítása a gáztérből,
- t) *védekezés*: az egészségügyi kártevők megtelepedésének és elszaporodásának meggátlása, valamint életfolyamataik megzavarása, és a kártevők csalogatása vagy távoltartása, riasztása, továbbá elpusztítása,
- u) *védőfelszerelés*: a munkavállalók munkahelyen történő egyéni védőeszköz használatának minimális biztonsági és egészségvédelmi követelményeiről szóló miniszteri rendeletnek, az egyéni védőeszközök követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról szóló miniszteri rendeletnek, illetve a gázosítószer biztonsági adatlapján feltüntetett előírásnak megfelelő egyéni védőfelszerelés és légzésvédő eszköz együttesen.

2. Irtószer, gázosítószer beszerzése, árusítása

3. §

(1) Az I. forgalmi kategóriába sorolt irtószert, illetve a gázosítószert csak az egészségügyi szakdolgozók továbbképzésének szabályairól szóló miniszteri rendelet szerinti érvényes működési nyilvántartási igazolvánnyal rendelkező gázmester szerezhetheti be.

(2) A II. forgalmi kategóriájú irtószer csak érvényes működési nyilvántartási igazolvánnyal rendelkező gázmester és szakképzett személy szerezhethet be, aki az egészségügyi kártevőirtó tevékenységről és az egészségügyi kártevőirtó tevékenység engedélyezésének részletes szabályairól szóló miniszteri rendelet szerinti egészségügyi kártevőirtásra jogosító engedélyével igazolja, hogy az irtószer szállítására és tárolására előírt feltételeket biztosítani tudja.

(3) A III. forgalmi kategóriába sorolt irtószer beszerzése szakképesítéshez nem kötött.

4. §

(1) Irtószer, illetve gázosítószer kizárólag eredeti csomagolásban forgalmazható.

(2) Az irtószereket, illetve gázosítószereket más termékektől biztonságosan elkülönítetten kell az árusító polcokon elhelyezni.

(3) A III. forgalmi kategóriájú irtószer kivételével az irtószer, valamint a gázosítószer önkiszolgáló rendszerben történő árusítása tilos.

(4) Az I. és II. forgalmi kategóriájú irtószer, illetve a gázosítószer csak az adott forgalmi kategóriájú irtószer, illetve gázosítószer beszerzéséhez, tárolásához e rendeletben előírt tárgyi és személyi feltételekkel rendelkező üzletben árusítható.

(5) Az üzlet köteles a kiszolgáltatásra kerülő I. és II. forgalmi kategóriájú irtószerrel, valamint gázosítószerről nyilvántartást vezetni az alábbi tartalommal:

- a) vásárló neve,
- b) vásárló címe (székhelye, telephelye),
- c) a kiszolgáltatásra kerülő irtószer, illetve gázosítószer megnevezése és mennyisége, és
- d) a vásárlás ideje.

(6) A nyilvántartásban szereplő adatokat a vásárlás napjától számított 5 évig szükséges megőrizni.

3. Irtószer és gázosítószer szállítása

5. §

(1) Irtószer, illetve gázosítószer a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (a továbbiakban: ADR) előírásainak megfelelően, a Biztonsági adatlapon feltüntetett szállítási besorolásnak megfelelően szállítható.

(2) Az ADR hatálya alá nem tartozó irtószer az engedélyében vagy Biztonsági adatlapjában feltüntetett szállításra vonatkozó előírás szerint szállítható.

(3) Gázosítószer tömegközlekedési járművön nem szállítható.

4. Irtószer és gázosítószer raktározása

6. §

(1) Irtószert és gázosítószert eredeti, zárt csomagolásban vagy a használat után ismét visszazárt eredeti csomagolásban az engedélyben és a használati útmutatóban meghatározott módon kell tárolni.

(2) Az I. és II. forgalmi kategóriájú irtószer, illetve a gázosítószer kizárólag olyan szilárd aljzatburkolatú helyen raktározható, ahol a talajvíz az év egyetlen szakaszában sem emelkedik a tároló szint fölé, valamint ahol biztosított, hogy a tárolt anyag sem közvetlenül, sem közvetve nem jut a felszíni vagy felszín alatti vizekbe, továbbá az esetlegesen kiszóródott, kiömlött anyagok összegyűjtése megoldható.

(3) Az I. és II. forgalmi kategóriájú irtószer, illetve a gázosítószer raktározása során be kell tartani a felszín alatti vizek védelméről szóló, illetve a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló kormányrendeletben foglalt előírásokat.

(5) A III. forgalmi kategóriájú irtószer raktározása során fokozott figyelemmel kell eljárni annak érdekében, hogy az irtószer ne juthasson felszíni vagy felszín alatti vizekbe, valamint, hogy emberek és egészségügyi kártevőnek nem minősülő állatok egészségét ne veszélyeztesse.

(6) A kiselejtezett I. és II. forgalmi kategóriájú irtószert, illetve a gázosítószert további kezelésig az I. és II. forgalmi kategóriájú irtószer, illetve a gázosítószer raktározására szolgáló helység (a továbbiakban: raktár) elkülönített részében kell tárolni.

7. §

(4) Az I. és II. forgalmi kategóriájú irtószert, illetve a gázosítószert emberek és állatok tartózkodására, valamint élelmiszer és takarmány tárolására szolgáló helyiségtől elkülönített, biztonságosan zárható, önálló raktárban, vagy e feltételeknek mindenben megfelelő helyiségben elhelyezett szekrényben, tűz- és robbanásveszélyt kizáró, egészséget és környezetet nem veszélyeztető módon szabad tárolni úgy, hogy szennyeződés esetén a környezet maradéktalan tisztítása biztosítható legyen.

(1) A raktárnak a következő műszaki, biztonsági feltételeknek kell megfelelnie:

a) a szabadból kell nyílnia, átjárás nélkül megközelíthetőnek kell lennie, nem lehet közös fala – a raktári tevékenységhez kapcsolódó helyiségek kivételével – állandó vagy ideiglenes emberi vagy állati tartózkodásra szolgáló építménnyel, illetve olyan helyiséggel, ahol élelmiszerrel, gyógyszerrel, illetve takarmánnyal kapcsolatos tevékenységet folytatnak,

b) a túlzott felmelegedéstől vagy lehűléstől védettnek kell lennie,

c) nyílászáróinak meg kell felelniük az országos településrendezési és építési követelményekről szóló kormányrendelet szerinti általános biztonsági követelményeknek,

d) padlózatnak, falaknak, berendezési tárgyakkal lemoshatónak, tisztíthatónak kell lenniük,

- e) a raktár bejáratát tömör, szükség esetén fémráccsal megerősített, biztonsági záras, magasított küszöbű ajtóval kell ellátni, amelynek kulcsát kizárólag szakképzett személy, kezelheti,
- f) gondoskodni kell a zárt raktár folyamatos szellőztetéséről, továbbá arról, hogy a csapadékvíz a helyiségbe ne juthasson be,
- g) a raktár ajtajára, jól látható helyen és módon az „Idegeneknek belépni tilos!” és a „Méregraktár” vagy „Irtószer raktár” feliratot és a munkahelyen alkalmazandó biztonsági és egészségvédelmi jelzésekről szóló miniszteri rendelet szerinti veszélyjelet (szimbólumot) kell elhelyezni.

(2) A raktárban kell elhelyezni:

- a) a sértetlen csomagolású irtószer, illetve gázosítószer mellett azok méréséhez, előkészítéséhez és a takarításhoz szükséges, feltűnő módon megjelölt eszközöket, valamint a kiürült, de még használható csomagolást, a tárolt irtószer, illetve gázosítószer engedélyében az előkészítő személyre előírt védőeszközöket és az elsősegély felszerelést, továbbá a folyóvízes mosdóberendezést a tisztálkodó szerekkel együtt,
- b) az elkülönítetten kezelt kiürült, kívül és belül szabályszerűen megtisztított irtószer, illetve gázosítószer csomagolóeszközöket és
- c) az ártalmatlanításra váró hulladékokat és sérült csomagolású vagy kiselejtezett irtószer-, illetve gázosítószer készleteket.

(3) A raktárban a gázosítószer vagy az adott forgalmi kategóriájú irtószer felhasználására jogosult szakképesített személy felügyelete mellett munkát csak olyan személy végezhet, aki az ott tárolt irtószer, illetve gázosítószer veszélyeiről, a vonatkozó óvrendszabályokról és az adott esetben alkalmazandó elsősegélynyújtás módjáról oktatásban részesült.

(4) A raktárban elkülönítetten kell tárolni:

- a) a kiürült, de irtószer átcsomagolására felhasználható, kívül, belül szabályszerűen megtisztított és lezárható irtószer csomagolóeszközt, és
- b) a sérült csomagolású, azonosíthatatlan, szennyezett, illetve lejárt szavatosságú irtószer, illetve gázosítószereket, ártalmatlanításra váró göngyölegeket, illetve szennyezett védőfelszerelést.

(5) Munkaterületen az egy napi felhasználásra előkészített irtószer biztonságosan zárható, alkalmi raktárban is tárolható. Az alkalmi raktár más célra kizárólag az esetleges irtószer-szennyeződés maradéktalan eltávolítása után használható.

8. §

(1) Az I. forgalmi kategóriájú irtószer, illetve a gázosítószer – a tárolt mennyiségtől függően – csak a 6. § (4) bekezdésében meghatározott raktárban belül elhelyezett tűz- és ütésálló méregkazettában, méragszekrényben (mérégládában), vagy elkülönített mérégkamrában tárolható, amelyen kívülről szembetűnően, el nem távolítható módon az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról szóló, 2008. december 16-i 1272/2008/EK

európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti feliratot és veszélyjelet (szimbólumot) kell elhelyezni.

(2) Tűz- és robbanásveszélyes irtószerek, gázosítók, valamint az irtószerek tűz- és robbanásveszélyes oldó- és hígítók az Országos Tűzvédelmi Szabályzat előírásainak megfelelően tárolhatóak.

(3) A raktárban elhelyezett vagy felhasználásra kiadott irtószerek és gázosítók naprakész nyilvántartásáról a raktár üzemeltetője gondoskodik. A nyilvántartást az alábbi adattartalommal szükséges vezetni:

a) az ott tárolt irtószer, illetve gázosító:

aa) neve,

ab) mennyisége,

ac) beszerzési ideje,

b) a felhasználásra kiadott irtószer, illetve gázosító:

ba) neve,

bb) mennyisége,

bc) felhasználási ideje,

bd) felhasználási helye,

be) felhasználási célja,

bf) a felhasználó neve és szakképesítése.

(4) A nyilvántartásban szereplő adatokat a nyilvántartásba vételtől, de legalább az irtószer, illetve gázosító kiadásától számított 5 évig szükséges megőrizni.

5. Jelentési, tájékoztatási kötelezettség

9. §

(1) Aki irtószer vagy gázosító elvesztését, elcserélését, eltulajdonítását, keveredését, talajba, ivóvízbe, állóvízbe, vagy vízfolyásba kerülését, illetve kezelésre nem szánt élelmiszerbe, takarmányba, területre jutását észleli, köteles azt az illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal népegészségügyi feladatkörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalnak (a továbbiakban: népegészségügyi szerv) haladéktalanul bejelenteni.

(2) A népegészségügyi szerv köteles értesíteni

a) I. forgalmi kategóriába tartozó irtószer, illetve gázosító, továbbá a tűz- és robbanásveszélyes irtószer, illetve gázosító elvesztéséről, tévesen történő felhasználásáról, eltulajdonításáról az eltűnés helye szerint illetékes rendőrkapitányságot,

b) irtószer, illetve gázosító élelmiszerbe, takarmányba keveredéséről, ivóvízbe, állóvízbe vagy vízfolyásba jutásáról – a veszélyeztetett egyidejű tájékoztatása mellett – a környezetvédelmi és természetvédelmi feladatkörében eljáró illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint az illetékes katasztrófavédelmi hatóságot.

6. Általános alkalmazási előírások

10. §

(1) Valamennyi tevékenységet úgy kell megszervezni, hogy az elszóródás és a hulladékképződés elkerülhető legyen.

(2) A tevékenység során meg kell akadályozni az alkalmazott szer

a) természetes párolgását, elcsepegését, elfolyását, porlódását, szóródását, szembe, bőrre jutását, belélegzését, esetleges lenyelését,

b) véletlen elcserélését, élelmiszerbe, takarmányba keveredését, valamint

c) kezelésre nem szánt tárgyra, területre, növényzetre jutását.

7. Szilárd és folyékony halmazállapotú irtószerek felhasználásának különleges előírásai

11. §

(1) Az I. forgalmi kategóriába sorolt irtószert csak érvényes működési nyilvántartási igazolvánnyal rendelkező gázmester használhat fel.

(2) A II. forgalmi kategóriájú irtószert csak érvényes működési nyilvántartási igazolvánnyal rendelkező gázmester vagy szakképzett személy, illetve azok helyszíni felügyeletével a szakképesítés megszerzése érdekében szakmai gyakorlatát töltő személy használhat fel.

(3) A III. forgalmi kategóriájú irtószer saját célú felhasználása szakképesítéshez nem kötött.

(4) Egészségügyi kártevőirtást szolgáltatóként csak tevékenységi engedéllyel rendelkező szolgáltató, gázmester, szakképzett személy, illetve szakképzett személy helyszíni felügyeletével a szakképesítés megszerzése érdekében szakmai gyakorlatát töltő személy végezhet.

(5) Az irtószer szakszerű és veszélytelen felhasználásáért, a vonatkozó előírások megtartásáért a felhasználó a felelős.

(6) Az irtószerek kezeléséhez feltűnően megjelölt, kizárólag erre a célra szolgáló, biztonságos munkaeszközöket kell használni.

(7) A kihelyezésre kerülő irtószer nem lehet olyan színű, formájú, illatú és csomagolású, mely alapján élelmiszerrel, takarmánnyal vagy gyógyszerrel összetéveszthető.

(8) Gondoskodni kell arról, hogy az előkészített, illetve a már kijuttatott (kihelyezett) irtószerhez illetéktelen személyek, egészségügyi kártevőknek nem minősülő állatok ne férhessenek hozzá.

12. §

(1) Alkalmazottat foglalkoztató szolgáltatónál

- a) az egészségügyi kártevőirtás szakirányítását csak érvényes működési nyilvántartási igazolvánnyal rendelkező gázmester végezheti,
- b) az ott felhasználásra kerülő irtószerek szállításának, tárolásának, előkészítésének, felhasználásának és ártalmatlanításának módjára, illetve az elsősegélynyújtásra vonatkozóan a szakirányítást végző gázmesternek részletes munkarendet kell készítenie, amely szerves részét képezi a szolgáltató munkavédelmi szabályzatának,
- c) csoportos munkavégzésnél a munkát irányító felelős dolgozót kell kijelölni.

(2) Lakott területet érintő szervezett egészségügyi kártevőirtó tevékenység szakirányításával kizárólag gázmester bízható meg.

(3) Településre, fővárosi kerületre kiterjedő patkánymentesítési tevékenység végrehajtását megelőzően a területileg illetékes népegészségügyi szervet értesíteni kell.

(4) Védett természeti területeket érintő védekezés esetén a környezetvédelmi és természetvédelmi feladatkörében eljáró illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal előzetes írásbeli szakvéleményének beszerzése kötelező.

(5) Az I. forgalmi kategóriájú irtószerrel élelmiszeripari és élelmiszerkereskedelmi üzemekben, üzletekben, raktárakban, vendéglátóipari egységekben, közétkeztetési helyeken, valamint egészségügyi- és gyermekvédelmi intézményekben egészségügyi kártevőirtást a gázmester is csak a felhasználás helye szerint illetékes népegészségügyi szervnek esetenként, vagy meghatározott időre kiadott irtószer-felhasználási engedélyével, az abban megszabott feltételek megtartása mellett végezhet.

(6) Melegköd-képzéssel, hidegköd-képzéssel vagy ULV-eljárással történő szúnyogirtás a fertőző betegségek és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló miniszteri rendelet előírásainak megfelelően végezhető.

8. Egyes irtószer-kijuttatási eljárásokra vonatkozó különleges előírások

13. §

(1) A szabadban, melegköd-képzéssel, hidegköd-képzéssel, ULV-eljárással, vagy permetezéssel történő rovarirtás esetén, a méhek védelme érdekében, a rovarirtást legkésőbb a kezelés megkezdését megelőző munkanapon 9 óráig a kezelendő terület helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjének kell írásban bejelenteni, aki a bejelentésre kötelezett rovarirtási tevékenységről elvégzi a szükséges értesítéseket. A bejelentésben közölni kell a kezelendő terület helyét és nagyságát, a rovarirtás kezdetének és befejezésének időpontját, az alkalmazásra kerülő irtószert, továbbá a kijuttatás módját.

(2) A zárt térben végzett permetezés, melegköd-képzés, hidegköd-képzés, szárazköd-képzés, és ULV-eljárás végrehajtása előtt a helyiségből az élelmiszereket, italokat,

gyógyszereket, élvezeti cikkeket, állati takarmányt, evő- és ivóedényzetet, valamint minden más olyan anyagot és tárgyat, amelyek révén az emberre vagy a hasznos állatokra ártalom vihető át, el kell távolítani, valamint tökéletes védelmet biztosító csomagolással (letakarással) a szennyeződéstől védeni kell.

(3) Rágcsálóirtó mérgezett csalétket szolgáltató csak az erre a célra szolgáló szerelvényben helyezhet ki. A kihelyezésre szolgáló szerelvényt feltűnő jelzéssel kell ellátni, és azon az alkalmazott rágcsálóirtó szer megnevezését, hatóanyagát, ha van, az ellenmérget (gyógyszer) megnevezését és az alkalmazó nevét, címét, telefonszámát fel kell tüntetni.

(4) Az irtószer szakszerű és biztonságos felhasználásával kapcsolatos részletes előírásokat és azok értelmezésének szabályait a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló miniszteri rendelet alapján az Országos Epidemiológiai Központ által időszakosan kiadott „Tájékoztató az engedélyezett irtószerekről és az egészségügyi kártevők elleni védekezés szakmai irányelveiről” című, hatályban lévő kiadványtartalmazza.

9. A gázosítószer felhasználásának különleges előírásai

14. §

(1) Gázosítószert csak érvényes működési nyilvántartási igazolvánnyal rendelkező gázmester használhat fel.

(2) Gázosítószer kizárólag gáztérben alkalmazható.

(3) Gázosítás végezhető

- a) 500 m³ alatti légterű lakott, lakatlan, vagy kiürített, illetve lakott épületrésszel összeépített helyiségben (a továbbiakban: középtér- vagy helyiséggázosítás),
- b) 500 m³ feletti légterű lakott, lakatlan, vagy kiürített, külön álló épületben, illetve épületrészben (a továbbiakban: nagytér- vagy épületgázosítás),
- c) beépített, vagy mozgó gázkamrában (a továbbiakban: kamragázosítás),
- d) személy- és teherszállító földi, vízi és légi járművek, szállító eszközök (konténer) résmentesen zárható belső légterében (a továbbiakban: jármű- vagy konténergázosítás),
- e) ömlesztett termények átmeneti tárolására szolgáló vasbeton vagy fém létesítményben (a továbbiakban: silógázosítás),
- f) gázt át nem eresztő anyagból készült borítólappal elhatárolt térben (a továbbiakban: fólia-gázosítás),
- g) maximum 30 m³ nagyságú, gázt át nem eresztő anyagból készített, felfújható fóliában (a továbbiakban: buborék- vagy sátorgázosítás),
- h) maximum 10 m³ légterű, résmentes helyiségben, illetve e célra rendszeresített ládában, szekrényben (a továbbiakban: kistér- vagy ládagázosítás) vagy
- i) rágcsálók földalatti járataiban (a továbbiakban: lyukgázosítás).

15. §

(1) Az 1. melléklet 1. és 5. pontja szerinti gázosítási módok alkalmazása esetén a gázosítást írásban a gázosítás helye szerint illetékes népegészségügyi szervnek az alábbi adattartalommal be kell jelenteni:

- a) a gázosítást végző szolgáltató nevét, címét (telephelyét) és telefonszámát,
- b) a gázosítást irányító gázmester nevét, címét, telefonszámát,
- c) a gázosítandó objektum megnevezését és címét,
- d) a gáztér nagyságát (m^3),
- e) a kártevő fajtát,
- f) a felhasználásra kerülő gázosítószer megnevezését és alkalmazási mennyiségét,
- g) a gázképzés megkezdésének időpontját, és
- h) a főszellőztetés megkezdésének, és a gáztér használatba való visszaadásának a várható időpontját.

(2) Emberi tartózkodásra szolgáló bármely helyiség cián-hidrogénnel történő gázosításakor az (1) bekezdés szerinti bejelentést meg kell tenni, egyúttal annak másolatát az illetékes városi, illetve fővárosi kerületi rendőr-kapitányság részére meg kell küldeni.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben foglalt bejelentést a gázképzés előtt legalább 48 órával meg kell tenni.

16. §

(1) A gázteret a gázhatás idejére gázszivárgást kizáró módon szigetelni kell, majd a behatási időt követően ki kell szellőztetni. A szellőztetés befejezéséig a gáztér lezárásáról, illetve őrzéséről úgy kell gondoskodni, hogy oda illetéktelen személy, vagy házi- és haszonállat be ne hatolhasson.

(2) A gázmester közvetlenül a gázképzés előtt személyesen köteles meggyőződni a gáztér tökéletes szigeteléséről és minden olyan anyag eltávolításáról, amely a gázosítószerrel való érintkezés után mérgezési veszélyt okozhat, illetve amelyet a gázosítószer károsíthat, továbbá arról, hogy a veszélyeztetett területen belül illetéktelen személy, vagy házi- és haszonállat ne tartózkodjon.

(3) A gáztér bejáratánál (bejáratainál) a gázosítás időtartama alatt az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról szóló európai parlament és tanács rendeletében megadott figyelmeztető felirat és veszélyjel (szimbólum) helyezendőek el, továbbá feltüntetendő:

- a) „Mérgező gáz!” „Életveszély!” „Belépni tilos!” felirat,
- b) a gázosítószer megnevezése,
- c) a gázosítás időpontja, és
- d) a gázosításért felelős gázmester neve, címe és telefonszáma.

(4) Veszélyeztetett területnek (a továbbiakban: veszélyeztetett környezet) minősül a gázosításra kerülő helyiséggel, vagy épülettel összeépített, valamint azzal szomszédos,

vagy annak közelében 10 méter távolságon belül fekvő minden helyiség (zárt légtér), kivéve, ha azt legalább 2 méter széles, szabad levegővel összefüggő légréteg választja el a gáztértől.

(5) A gázképzés után a gázmesternek kell

- a) gondoskodni a gáztérbe vezető nyílás, nyílások lezárásáról,
- b) ellenőrizni, hogy a veszélyeztetett környezetben nem tartózkodnak-e illetéktelen személyek, házi- és haszonállatok, és
- c) megállapítani az esetleges gázszivárgás helyét.

(6) A gázmesternek a gázképzés után még legalább 1 órán, főszellőztetéskor pedig legalább 2 órán át a helyszínen kell tartózkodnia akkor is, ha az ellenőrzés során nem tapasztalt rendellenességet. Ha a veszélymentesség megnyugtató módon nem biztosítható, a gázmesternek mindaddig a helyszínen kell maradnia, amíg a veszélyes helyzet fennáll.

(7) A főszellőztetést követően a gáztérből a gázképzéshez használt anyagok és eszközök eltávolítandók.

(8) A gáztérből és a gázosított anyagból a gázosítószer eltávolítását a gázmester köteles biztosítani.

(9) A gázosításban közreműködőket – az egyéb szükséges feltételek (szakképesítés, munkaalkalmasság) fennállása esetén is – a munkát irányító gázmesternek az alkalmazásra kerülő gázosítószer használatával kapcsolatos veszélyről és a védekezés módjáról ki kell oktatnia, a kioktatás eredményességéről pedig visszakerdezés útján meg kell győződnie, és a kioktatott aláírásával el kell ismertetnie.

(10) Gázosítással foglalkozó szolgáltatónál az ott felhasználásra kerülő gázosítószerek kezelésének és alkalmazásának módjára, továbbá a mérgezési veszély elhárítására, az elsősegélynyújtásra, valamint a megtartandó tűzrendészeti előírásokra, illetve a veszélyes hulladék ártalmatlanítására vonatkozóan munkarendet kell készíteni, melynek tartalmát a közreműködőkkel külön is ismertetni kell.

(11) Növényvédő szert gázosításra kizárólag gázmester használhat fel.

(12) Tűz- és robbanásveszélyes gázosítószer alkalmazása esetén a vonatkozó tűzrendészeti előírásokat is be kell tartani.

(13) A gázosítás részletes feltételeit az 1. melléklet tartalmazza.

10. Kezelt termények és élelmiszerek felhasználásnak feltételei

17. §

(1) Gázosítószerrel kezelt élelmezési és takarmányozási célra szolgáló növény, növényi termék, továbbá gyógyszerként alkalmazott, vagy gyógyszerek előállítására szolgáló gyógynövény, drog, valamint kozmetikai cikkek előállítására szolgáló növény (a továbbiakban együtt: termék), valamint nyers élelmiszer, élelmiszer nyersanyag, valamint élelmiszer készítmény (a továbbiakban együtt: élelmiszer) legfeljebb a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről, valamint ezek hatósági ellenőrzéséről szóló miniszteri rendeletben előírt maradékszinttel kerülhet forgalomba, illetve felhasználásra.

(2) Azok, akik forgalomba hozatalra vagy felhasználásra szánt élelmiszert vagy terményt, ennek elhelyezésére szolgáló raktárt, tárolót vagy más helyiséget gázosítószerrel kezelnek, olyan nyilvántartást kell vezetniük, amelyből mindenkor megállapítható:

- a) a gázosítás helye és ideje,
- b) a gázosított anyag (termény, élelmiszer) fajtája és mennyisége (tömege),
- c) a felhasznált gázosítószer megnevezése és mennyisége (g/m^3 , db/tonna),
- d) a gázosítás megkezdésének és befejezésének időpontja,
- e) a termék, élelmiszer forgalomba hozhatóságának időpontja, és
- f) a gázosítást végző gázmester neve, címe és telefonszáma.

(3) A gázosított termék, élelmiszer csak az adott gázosítószer engedélyében megjelölt élelmezés-egészségügyi várakozási idő leteltét követően tárolható ki, illetve hozható forgalomba vagy használható fel.

(4) Az élelmezés-egészségügyi várakozási idő letelte előtt a kezelt termék kizárólag akkor tárolható ki, ha a termék tulajdonosának azt a növény- és talajvédelmi feladatkörében eljáró illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal engedélyezte.

11. Az irtószeres és gázosítószeres alkalmazására vonatkozó kockázatsökkentő szakmai, valamint különleges munkaegészségügyi előírások

18. §

(1) Szakképzetlen személyek a szakoktatás ideje alatt gázmester közvetlen felügyelete mellett foglalkoztathatók, illetve gázosításkor kizárólag a gáztér előkészítésében vehetnek részt.

(2) A tevékenység során, illetve annak megkezdése előtt és azt követően nyolc órán belül nem szabad alkoholt fogyasztani. Munkavégzés közben étkezni, dohányozni tilos.

(3) A tevékenység során az I. és II. forgalmi kategóriába tartozó irtószerrel, illetve a gázosítószerrel közvetlen vagy közvetett kapcsolatba kerülő tevékenységet végző – ideértve a tömény készítménnyel tevékenységet végző előkészítőt és a felhasználásra kész szer kijuttatóját is – az adott készítmény forgalomba hozatali engedélyében előírt védőeszközöket köteles viselni.

(4) A tevékenységhez szükséges védőeszközöket a munkáltató, ennek hiányában a felhasználó köteles biztosítani, akinek gondoskodnia kell a védőeszközök cseréjéről, elkülönített tisztításáról, megfelelő műszaki állapotban való tartásáról is.

(5) Csoportos munkavégzéshez munkát irányító felelős gázmestert kell kijelölni.

(6) Csoportos munkavégzés esetében a munkacsoport tagjait a tevékenységek során, annak veszélyessége szerint a munkaegészségügyi követelményeknek megfelelő gyakorisággal váltani kell.

(7) Balesetkor, mérgezéskor vagy annak gyanúja esetén a tevékenységet haladéktalanul abba kell hagyni, és intézkedni kell a sérült szakszerű egészségügyi ellátásáról.

(8) A tevékenységet követően, valamint étkezés előtt alapos kéz- és arcmosás, valamint szájöblítés kötelező. A munkaterület közelében megfelelő tisztálkodó helyet kell kijelölni.

(9) A tevékenység során, rövid időn belül elérhető helyen, megfelelő mennyiségű ivóvíz minőségű vizet, tisztálkodási eszközt, valamint a munkáltató, ennek hiányában a felhasználó által a munkavégzés jellegének megfelelő egyéni védőeszközöket kell biztosítani.

19. §

(1) A gázosítást végzőket védőfelszereléssel kell ellátni.

(2) Gondoskodni kell arról, hogy az előírt védőfelszerelés kellő mennyiségben és minőségben a gázosítószer szállítási, tárolási, előkészítési és felhasználási helyén rendelkezésre álljon.

(3) Csoportos munkavégzéskor az egyéni védőfelszerelés használatát az irányító gázmester köteles ellenőrizni.

(4) A felszerelés védőhatására és használatára vonatkozóan az ahhoz mellékelt használati utasításban részletezett előírások az irányadók.

(5) Az elsősegélynyújtásra az egészségügyről szóló törvényben foglaltakat, a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről szóló együttes miniszteri rendeletben foglaltakat, valamint a gázosítószer engedélyében feltüntetett előírásokat kell figyelembe venni.

12. Záró rendelkezések

20. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

21. §

(1) A biocid termékek előállításának és forgalomba hozatalának feltételeiről szóló 38/2003. (VII. 7.) ESzCsM-FVM-KvVM együttes rendelet (a továbbiakban: R.)

a) 5. § (1) bekezdésében a „8. számú melléklet 1. alcím 1. pontja” szövegrész helyébe az „az egészségügyi kártevőirtó szerekkel, valamint gázosítószerekkel végzett tevékenység szabályairól szóló rendelet” szöveg,

b) 5. § (2) bekezdésében az „a 8. számú melléklet” szövegrész helyébe az „az egészségügyi kártevőirtó szerekkel, valamint gázosítószerekkel végzett tevékenység szabályairól szóló rendelet” szöveg

lép.

(3) Hatályát veszti az R. 8. számú melléklete.

A gázosítószer alkalmazásának különleges feltételei

1. Középtér (helyiség)- és nagytér (épület) gázosítás

A 14. § (3) bekezdés a) és b) pontjában megjelölt középtér (helyiség)- és nagytér (épület) gázosításkor:

1.1. A gázhatás ideje alatt a gáztérrel szomszédos közvetlen környezet helyiségeiben (a továbbiakban: légpárna) az ablakokat nyitva kell tartani, ahol illetéktelen személyek átmenetileg sem tartózkodhatnak.

1.2. Főszellőztetéskor – legalább 2 óra időtartamra – a légpárna ablakait be kell zárni, melynek időtartama alatt illetéktelen személyek sem a légpárnában sem a veszélyeztetett környezetben nem tartózkodhatnak.

1.3. Az utószellőztetés alatt a légpárna ablakai ismét nyitva tartandók.

1.4. Lakott épületben, épületrészben, vagy azzal összeépített helyiségben, illetve olyan helyen, aminek az emberi tartózkodásra szolgáló helyiséggel közös fala van, cian-hidrogén csak figyelmeztető gázzal (klór-pikrinnel, a továbbiakban: jelzőgázzal) együtt használható fel.

1.5. A gázképzést reggel 7 óra előtt megkezdeni nem lehet és a főszellőztetést legkésőbb 20 órakor meg kell kezdeni.

1.6. A gázosításra kerülő, valamint az azzal szomszédos helyiségek (objektumok) tulajdonosait (üzemeltetőit, használóit) a gázosítás során betartandó óvórendszabályokról szóban és írásban a gázosítás előtt legalább 72 órával értesíteni kell.

1.7. A gázképzés és a főszellőztetés idején középtér-gázosításkor legalább két gázmester, nagytér-gázosításkor pedig legalább három gázmester közreműködése és egyidejű jelenléte szükséges, akik egymástól mindig látótávolságra kötelesek tartózkodni.

1.8. A gáztér megszakítás nélküli folyamatos őrzését a gázhatás egész ideje alatt a vezetőnek, illetve az általa megbízott gázmesternek kell ellátnia:

- a) ha bárhol gázszivárgás észlelhető,
- b) nagytér-gázosításnál, ha a gáztérrel szomszédos helyiségek, épületrészek – 10 méter távolságon belül – nem helyezhetők teljesen üzemén kívül, tehát ha azokban akár csak átmenetileg is emberek tartózkodnak,
- c) ha a helyi adottságok figyelembevételével a gáztér vagy a veszélyeztetett környezet szakszerű őrzés nélkül hagyása veszélyhelyzetet idéz elő.

1.9. A gáztér őrzéséről az utószellőztetés alatt is gondoskodni kell kivéve, ha a biztonsági zárral ellátott gáztér szellőztetése olyan, nyitva hagyott természetes nyíláson át megoldható, amelyen keresztül a szellőztetés alatt álló gáztérbe illetéktelen személyek nem hatolhatnak be.

1.10. A gázmesternek a folyamatos elérési lehetőségről a gázosítás teljes folyamata alatt gondoskodni kell.

1.11. Az utószellőztetési idő minimálisan 24 óra.

1.12. Az utószellőztetést követően gáznyomkimutató készülék alkalmazásával a légtérben levő gáz mennyiségéről minden esetben meg kell győződni (a továbbiakban: gáznyom-kimutatás). A gáznyom-kimutatást valamennyi nyílászáró szerkezet 1 órás bezárását követően kell elvégezni. A gázmester a gáztérben, védőfelszerelés nélkül kizárólag a mindenkor érvényben levő MK-érték alatt tartózkodhat. A gáztér

használatba csak akkor adható át, ha abban a gáz mennyisége már kimutathatatlan. A gáznyom-kimutatás eredményét írásban (naplóban) kell rögzíteni, amelyben fel kell tüntetni:

- a) a gázosítást végző szolgáltató megnevezését,
- b) az irányító gázmester nevét,
- c) a gázosítás helyét (objektum, cím),
- d) az alkalmazott gázosítószer megnevezését,
- e) az 1-től folyamatos számozással ellátott mérőpontok helyszínrajzon is feltüntetett helyét,
- f) a mérés időpontját (nap, óra, perc),
- g) az alkalmazott eszköz és mérőcső típusát.
- h) az egyes mérőpontokon kapott bármely (akár nulla) értéket,
- i) a mérést végző nevét.

1.13. Ha a gáznyom-kimutatás eredménye szükségessé teszi, az utószellőztetést minden alkalommal legalább 24 órával meg kell hosszabbítani.

1.14. A gáztér használatba való visszaadása előtt külön ellenőrizni kell az abban levő nagyobb gázelnyelő képességű, laza szerkezetű anyagok és tárgyak gázmentességét.

2. Kamragázosítás

A 14. § (3) bekezdés c) pontjában megjelölt kamragázosításkor:

- 2.1. A gázkamra fala kellő vastagságú, szilárdságú, tökéletesen szigetelt kell legyen, amely lakott helyiséggel közvetlenül nem érintkezhet.
- 2.2. A gázkamrát kívülről kezelhető gázadagoló berendezéssel kell ellátni, továbbá olyan szellőző berendezéssel kell felszerelni, amely a gáz maradéktalan eltávolítását a kamrából az előtér gázszennyeződése nélkül biztosítja.
- 2.3. A gázkamrát kizárólag gázmester üzemeltetheti.
- 2.4. A gázkamra berendezéseit, a tömítések állapotát minden használat előtt ellenőrizni kell.
- 2.5. Kamragázosítás ideje alatt a kamra ajtaján és az előtér bejáratán figyelmeztető felirat helyezendő el.
- 2.6. A gázkamra előterében kell elhelyezni a gázosítószert és az egyéb eszközöket úgy, hogy ahhoz illetéktelenek hozzá ne férhessenek. Ugyanitt könnyen hozzáférhető helyen tartandó a 19. § (1) bekezdésében előírt egyéni védőeszköz és a 19. § (5) bekezdésében megjelölt elsősegélynyújtó felszerelés.
- 2.7. A kezelt anyag gázmentességének biztosítása érdekében az utószellőztetést legalább 24 órán keresztül jól szellőző (esetleg ventilátorral ellátott) helyiségben, vagy szabadban lezárt, idegenek által hozzá nem férhető helyen kell biztosítani.
- 2.8. A gázkamrába történő belépés előtt gáznyom-kimutatást kell végezni.
- 2.9. A kamragázosításról gázosítási naplót kell felfektetni, amelyben feltüntetendő:
  - a) a gázosított anyag megnevezése és mennyisége (tömege),
  - b) a gázosított anyag tulajdonosának neve és címe,
  - c) a kártevő faja,
  - d) a felhasznált gázosítószer megnevezése és mennyisége,
  - e) a gázképzés és szellőztetés ideje,
  - f) a gázosítást végző gázmester neve, valamint
  - g) az észlelt esetleges hiányosságok és azok kijavításának módja, ideje.

3. Jármű- vagy konténergázosítás

A 14. § (3) bekezdés d) pontjában megjelölt jármű (konténer) gázosításkor:

- 3.1. A gázosított jármű körüli legalább 10 méter széles veszélyeztetett környezetben a gázosítás ideje alatt illetéktelen személyek nem tartózkodhatnak.
- 3.2. A gázosított jármű és a veszélyeztetett környezet őrzéséről gondoskodni kell.
- 3.3. A gázosított járművön figyelmeztető felirat használata kötelező.
- 3.4. A gázosított jármű használatba való visszaadása előtt az 1.14. alpontban előírtakat kell betartani.
- 3.5. Gázosítószer személyszállító járműben csak jelzőgázzal együtt kerülhet felhasználásra.

4. Silógázosítás

A 14. § (3) bekezdés e) pontjában megjelölt silógázosításkor:

- 4.1. A figyelmeztető feliratokat a be- és kiöntőnyílásokon, valamint a siló oldalfalán és a létra közelében kell elhelyezni.
- 4.2. A gázosított silócellával szomszédos silócellákba a gázosítás ideje alatt belépni és azokban bármинemű munkát végezni tilos.
- 4.3. A szellőztetési idő minimálisan 48 óra.
- 4.4. A gázosított silócellában bármely munkavégzés (takarítás, karbantartás stb.) megkezdése előtt az 1.12. és 1.13. alpontban előírtakat kell betartani.

5. Fólia-gázosítás

A 14. § (3) bekezdés f) pontjában megjelölt fólia-gázosításkor:

- 5.1. A letakart anyag körül veszélyeztetett környezetet kell kijelölni.
- 5.2. A veszélyeztetett környezet őrzése a gázosítás ideje alatt biztosítandó.
- 5.3. A fóliára figyelmeztető feliratot kell elhelyezni.
- 5.4. Ha a fólia-gázosítás helyiségben (épületben) kerül végrehajtásra, vagy jármű kerül ilyen módon gázosításra, az 1., illetve 3. pontban megadott előírások szerint kell eljárni.

6. Buborék- vagy sátorgázosítás

A 14. § (3) bekezdés g) pontjában megjelölt buborék- vagy sátorgázosításkor:

- 6.1. A buborékra, sátorra figyelmeztető feliratot kell elhelyezni.
- 6.2. A gáztér körüli 10 méter széles veszélyeztetett környezetnek minősül. A védőövezet őrzéséről gondoskodni kell, ahol a gázosítás és a szellőztetés ideje alatt illetéktelen személyek nem tartózkodhatnak.

7. Kistér- vagy ládagázosítás

A 14. § (3) bekezdés h) pontjában megjelölt kistér- vagy ládagázosításkor:

- 7.1. Ha helyiségben történik, a gázosítás időtartamára az ott tartózkodó illetéktelen személyeket el kell távolítani és a helyiség légterébe került gáz folyamatos kiszellőztetéséről gondoskodni kell.
- 7.2. A gázosítás időtartamára a helyiség bejárati ajtajára, és a ládára (szekrényre) figyelmeztető felirat helyezendő el.

8. Lyukgázosítás

A 14. § (3) bekezdés i) pontjában megjelölt lyukgázosításkor:

- 8.1. A szakképzett személy meg kell győződjön arról, hogy a járatok nem nyílnak ember vagy hasznos állat tartózkodására szolgáló helyiségbe, nincsenek összeköttetésben a csatorna-hálózattal, és a föld alatti járat valamennyi felszínre vezető nyílása biztonságosan eltömíthető.
- 8.2. Gondoskodni kell a földalatti rágszálójárat összes felszínre vezető nyílásának, majd a gázképzésre felhasznált lyuk eltöméséről is.
- 8.3. A gázosítás helye körül legalább 10 méter széles területsávot kell biztosítani, ahonnan az illetéktelen személyek és a hasznos állatok távol tartandók.
- 8.4. Ha az a lakóhely közelében történik, a szomszédos lakásokban (helyiségekben) lakó, illetve tartózkodó személyeket a betartandó óvórendszabályokról a gázosítás megkezdése előtt legalább 48 órával szóban és írásban is értesíteni kell.

9. Egyes gázosítószerre vonatkozó különleges előírások

9.1. Foszfor-hidrogén fejlesztésére szolgáló alumínium, magnézium-foszfid hatóanyagú készítmények alkalmazásakor

- a) a 18. §-ban előírt egyéni védőeszköz, a megfelelő szűrőbetéttel ellátott, készenlétkben tartott gázálarc csak akkor viselendő, ha a gázképzés alumínium-foszfid hatóanyagú készítményeknél a 45 percet, illetve magnézium-foszfid hatóanyagú készítményeknél a 30 percet meghaladja,
- b) az ömlesztett terménybe juttatott gázosítószer (tablettát, labdacsot, golyót) rostálással kell eltávolítani,
- c) a szemes terménnyel nem keverendő készítmény alkalmazását követően a gázosítószer maradéktalan összegyűjtéséről gondoskodni kell, és ha ez nem lehetséges, úgy az ömlesztett terményt rostálással kell a szermaradéktól megtisztítani,
- d) a szermaradékok ártalmatlanítására vonatkozóan adott készítmény engedélyében megjelölt módon kell eljárni.

9.2. Cián-hidrogén alkalmazásakor a gázmester a 19. §-ban előírt védőfelszerelés viselése mellett is a gáztérben egyfolytában legfeljebb 15 percet, 8 órán belül legfeljebb 90 percet tartózkodhat.

9.3. Szén-dioxid esetén: 5%-nál nagyobb töménység alkalmazáskor a környezeti levegőtől független légzésvédőt kell viselni.

9.4. Szulfuril-fluorid alkalmazásakor a környezeti levegőtől független légzésvédő eszköz viselése kötelező, középtér-, nagytér- és járműgázosításra pedig csak ingerlő gázokkal együtt használható fel.

9.5. Formaldehid-gáz alkalmazásakor a gázosított légtér használatba való visszaadása előtt vegyi közömbösítést kell végezni.

9.6. Ingerlő gáz alkalmazása esetén, szellőztetéskor a veszélyeztetett környezet határát úgy kell meghatározni, hogy azon belül a kiáramló gáz ingerlő hatást átmenetileg se idézzon elő.

9.7. Tűz- és robbanásveszélyes gázosítószer alkalmazása esetén:

- a) a gáztér közelében könnyen és veszély nélkül megközelíthető helyen az ott esetleg keletkező tűz oltására alkalmas kézi tűzoltó készüléket kell készenlétkben tartani (folyadék használatakor oltóhomokról is gondoskodni kell),

- b) a gáztérben és annak 10 méteres körzetében a dohányzás és nyílt láng használata tilos,
- c) a figyelmeztető feliratokat a helyiségen belül és annak ajtaján, valamint a veszélyeztetett környezet határán jól látható helyen kell kifüggeszteni,
- d) a gázképzés előtt az elektromos vezetékek és a villanyárammal működő készülékek áramtalanításáról gondoskodni kell,
- e) a gáztérben a túlmelegedés megelőzése érdekében a fűtőtestek ellenőrzendőek, és azok közeléből minden gyúlékony anyag eltávolítandó, és gondoskodni kell a helyi nyílt tüzelési-, és fűtőberendezésekben a tűz kioltásáról, a nyílások lezárásáról, a parázs és hamu kiszedéséről és eltávolításáról;
- f) a fokozott mértékben tűzveszélyes gázok gyúlékonyságát megfelelő adalékanyag hozzákeverésével kell kiküszöbölni, illetve csökkenteni,

9.8. Robbanásveszélyes gáz használatakor különös gondot kell fordítani a gáztéren belül valamennyi villamosvezeték áramtalanítására a biztosítékok kikapcsolásával, és a szikrázási lehetőségek kiküszöbölésére is, melynek érdekében a gáztérben dolgozók csak szegelés és vasalás nélküli bőrtalpú lábbelit viselhetnek, és nem hordhatnak műszálból készült vagy műszálat tartalmazó ruházatot, nem használhatnak kézi világító eszközt és fém szerszámot.